

Datum van
inontvangstneming

:

28/02/2013

Zaak C-45/13**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

28 januari 2013

Verwijzende rechter:

Oberste Gerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 november 2012

Verzoeker en verzoeker tot Revision:

Andreas Kainz

Verweerster en verweerster in Revision:

Pantherwerke AG

Het Oberste Gerichtshof (omissis) geeft in de zaak van de minderjarige Andreas Kainz, met woonplaats te (omissis) Salzburg, (omissis), verzoeker, en Pantherwerke AG, gevestigd te (omissis) Löhne, Duitsland, (omissis), verweerster, over een bedrag van 21 200 EUR en een vaststelling, in het beroep in Revision van verzoeker tegen het arrest van 24 augustus 2012 van het Oberlandesgericht Linz als rechter in hoger beroep, (omissis) waarmee het vonnis van het Landesgericht Salzburg van 22 juni 2012 (omissis) is bevestigd, de volgende

Beslissing:

I. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt overeenkomstig artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

[Or. 2]

1. Moet de uitdrukking „plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen” in artikel 5, punt 3, van verordening (EG) nr. 44/2001 bij productaansprakelijkheid aldus worden uitgelegd,

1.1 dat onder plaats van de schadeveroorzakende gebeurtenis („Handlungsort”) moet worden verstaan de plaats waar de producent is gevestigd;

1.2 dat onder plaats van de schadeveroorzakende gebeurtenis („Handlungsort”) moet worden verstaan de plaats waar het product in het verkeer is gebracht;

1.3 dat onder plaats van de schadeveroorzakende gebeurtenis („Handlungsort”) moet worden verstaan de plaats waar de gebruiker het product heeft gekocht?

2. Indien de vraag onder punt 1.2 bevestigend wordt beantwoord:

2.1 Is het product in het verkeer gebracht wanneer het het productieproces van de producent heeft verlaten en is opgenomen in een verkoopproces waarin het in ge- of verbruiksklare vorm aan het publiek wordt aangeboden;

2.2 Is het product in het verkeer gebracht wanneer het gestructureerd aan eindverbruikers wordt verkocht?

II. (omissis) [Schorsing van de behandeling van de zaak]

Motivering:

I. Feiten

Verweerster is een onderneming met zetel in Duitsland. Zij produceert en verkoopt fietsen. Verzoeker, die in Oostenrijk woont, kocht op 3 november 2007 in Oostenrijk een door verweerster geproduceerde fiets van [Or. 3] de in Oostenrijk gevestigde onderneming Funbike GmbH. Op 3 juli 2009 kwam verzoeker in Duitsland met de fiets ten val, waarbij hij zich blesseerde.

II. Conclusies en argumenten van partijen

Verzoeker vordert op grond van productaansprakelijkheid dat verweerster ertoe wordt veroordeeld hem 21 200 EUR vermeerderd met rente en toekomstige kosten te betalen en aansprakelijk wordt gesteld voor toekomstige schade door het fietsongeval van 3 juli 2009. Hij is met de fiets gevallen omdat de uiteinden van de vork van het wiel van zijn fiets zijn losgekomen. Verweerster is als producent van het product aansprakelijk voor dit productgebrek.

Verzoeker beroept zich voor de rechterlijke bevoegdheid op artikel 5, punt 3, van verordening nr. 44/2001. Het „Handlungsort”, dat wil zeggen de plaats van de schadeveroorzakende gebeurtenis, ligt in Oostenrijk, aangezien de fiets daar in het verkeer is gebracht. Onder plaats waar een product in het verkeer is gebracht, wordt verstaan elke plaats waar het product in de vorm van een commerciële verkoop ter beschikking wordt gesteld van de eindgebruiker. Om die reden zijn de Oostenrijkse gerechten internationaal bevoegd.

Verweerster betoogt dat de Oostenrijkse gerechten niet internationaal bevoegd zijn en subsidiair dat de vordering moet worden afgewezen. Zij is in Duitsland gevestigd. Ook het „Handlungsort” was in Duitsland. Ten eerste is het product in Duitsland vervaardigd. Ten tweede is het product in Duitsland in het verkeer gebracht met de verzending van het product vanuit de zetel van verweerster.

III. Procesverloop

De rechter in eerste aanleg heeft de vordering afgewezen op grond dat hij niet internationaal bevoegd was. De fiets is in [Or. 4] Duitsland in het verkeer gebracht. Ook vond het ongeval in Duitsland plaats.

De rechter in hoger beroep heeft dat vonnis bevestigd. Het „Handlungsort” bij productaansprakelijkheid is de plaats waar het product is geproduceerd. Ingeval de plaats waar het product in het verkeer is gebracht, beslissend zou zijn, dan is een product in het verkeer gebracht wanneer het het productieproces van de producent heeft verlaten en is opgenomen in een verkoopproces. Het „Handlungsort” bevindt zich in elk geval in Duitsland.

IV. Toepasselijke bepalingen

Artikel 5, lid 3, van verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, luidt:

Een persoon die woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat, kan in een andere lidstaat voor de volgende gerechten worden opgeroepen:

ten aanzien van verbintenissen uit onrechtmatige daad: voor het gerecht van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen.

V. Prejudiciële vragen

Betwist is of de Oostenrijkse gerechten bevoegd zijn om uitspraak te doen over de tegen verweerster, die in Duitsland gevestigd is, ingestelde vordering op grond van productaansprakelijkheid.

Het begrip „verbintenis uit onrechtmatige daad” is een autonoom begrip, waaronder elke rechtsvordering valt die beoogt de aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad van een verweerder in het geding te brengen en [Or. 5] die geen verband houdt met een „verbintenis uit overeenkomst” in de zin van artikel 5, lid 1, van verordening nr. 44/2001.

Artikel 5, punt 3, van verordening nr. 44/2001 is ook van toepassing op schade die is veroorzaakt door producten met gebreken (arrest Hof van 16 juli 2009, Zuid-Chemie, C-189/08, Jurispr. blz. I-6917).

Het Hof heeft de uitdrukking „plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan” in het kader van het Verdrag van Brussel van 27 september 1968 betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken aldus uitgelegd dat het zowel betrekking heeft op de plaats waar het schadelijke gevolg is ingetreden als op de plaats van de schadeveroorzakende gebeurtenis (arresten Hof van 17 oktober 1998, Réunion européenne, C-51/97, Jurispr. blz. I-6511; 5 februari 2004, DFDS Torline, C-18/02, Jurispr. blz. I-1417, en 10 juni 2004, Kronhofer, C-168/02, Jurispr. blz. I-6009). Die rechtspraak van het Hof is in het kader van verordening nr. 44/2001 ongewijzigd gebleven (reeds aangehaald arrest Zuid-Chemie). Verzoeker kan dus naar keuze een vordering instellen bij het gerecht van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan („Handlungsort”) of bij het gerecht van de plaats waar het schadelijke gevolg is ingetreden („Erfolgsort”).

Het „Erfolgsort” ligt in casu in Duitsland.

Betwist is waar het „Handlungsort” ligt bij productaansprakelijkheid.

2.1 In het reeds aangehaalde arrest Zuid-Chemie heeft het Hof de plaats waar de producent is gevestigd, als „Handlungsort” aangewezen. Het gaf daarvoor echter geen nadere motivering op omdat de partijen in het hoofdgeding het in die zaak eens waren over het „Handlungsort”. Het Hof heeft dus nog niet uitdrukkelijk verklaard dat de plaats waar de producent is gevestigd, het „Handlungsort” is bij productaansprakelijkheid.

[Or. 6]

Bij productaansprakelijkheid kan ook de plaats waar het product in het verkeer is gebracht, het „Handlungsort” zijn, aangezien daardoor de beslissende oorzaak van latere schade wordt bepaald. Aangezien artikel 5, lid 1, van verordening (EG) nr. 864/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen (Rome II) niet de plaats waar het product is vervaardigd, maar de (voorzienbare) plaats waar het op de markt is gebracht („Inverkehrbringen”, in het verkeer brengen), aanmerkt als handeling die uit het oogpunt van het collisionrecht beslissend is, kan de inwerkingtreding van de Rome II-verordening als een argument voor die uitlegging worden aangevoerd.

Omstreden is ook wat moet worden verstaan onder het in het verkeer brengen van het product.

De Rome II-verordening bepaalt niet nader wat onder dat begrip moet worden verstaan. Uit het voorstel van de Commissie kan enkel worden afgeleid dat het vereiste van het op de markt brengen („Inverkehrbringen”, in het verkeer brengen) beoogt rechtvaardigheid bij de aanknopingspunten in het collisionrecht te bereiken, aangezien het voor een passende afweging van belangen zorgt. Onder het begrip op de markt brengen („Inverkehrbringen”, in het verkeer brengen) in de

zin van artikel 5, lid 1, van de Rome II-verordening kan worden verstaan de gestructureerde verkoop van een product aan de eindverbruiker in een bepaalde Staat, wat duidelijk blijkt uit de Engelse taalversie, waarin het begrip „marketing” wordt gebruikt.

Het begrip op de markt brengen („Inverkehrbringen”, in het verkeer brengen) wordt ook gebruikt in artikel 11 van richtlijn 85/374/EEG van de Raad van 25 juli 1985 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake de aansprakelijkheid voor producten met gebreken. Ook in deze richtlijn wordt het begrip niet gedefinieerd. Het Hof heeft dat begrip echter reeds aldus uitgelegd (arrest van 9 februari 2006, Declan O Byrne, C-127/04, Jurispr. blz. I-1313) dat een product in het verkeer is gebracht wanneer het het productieproces van de producent heeft verlaten en is opgenomen in een verkoopproces in een vorm waarin het aan het publiek wordt aangeboden voor gebruik of consumptie¹.

Tot slot kan het „Handlungsort” bij productaansprakelijkheid eventueel ook de plaats zijn waar de gebruiker het product heeft gekocht.

Met het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing wenst de Senat van het Hof te vernemen hoe het begrip „Handlungsort” bij productaansprakelijkheid moet worden uitgelegd, aangezien de Oostenrijkse gerechten enkel internationale bevoegdheid voor vorderingen op grond van productaansprakelijkheid hebben indien de „plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen” in Oostenrijk ligt.

Op die grond wordt het Hof van Justitie van de Europese Unie verzocht om uitlegging van artikel 5, punt 3, van verordening nr. 44/2001.

(omissis) [Schorsing van de behandeling van de zaak]

Oberste Gerichtshof,

Wenen, 28 november 2012

(omissis)

¹ NvdV: In de Duitse versie van het arrest wordt dit vertaald als „een verkoopproces waarin het in ge- of verbruiksklare vorm aan het publiek wordt aangeboden”.